V+ NIEUWS

Patiënten met hartfalen gebaat bij oud medicijn dat nog geen tien cent kost, effect van medicijn al in 18de eeuw beschreven

Patiënten met hartfalen zijn gebaat bij een eeuwenoud en spotgoedkoop medicijn dat nauwelijks nog wordt gebruikt. Drie wetenschappelijke studies die zondag zijn gepresenteerd op een internationaal congres laten zien dat het middel het risico op ziekenhuisopnames met een kwart vermindert.

Een app helpt patiënten met chronisch hartfalen aan zelfmonitoring te doen. ANP

Ellen de Visser

is wetenschapsredacteur van de Volkskrant en schrijft over gezondheid.

10 mei 2026, 16:00

Bewaren Delen

Het gaat om het middel digoxine, een extract van de bladeren van de vingerhoedskruidplant. Het is het oudste medicijn voor hart- en vaatziekten, het effect is al in de 18de eeuw voor het eerst beschreven. Artsen vonden digoxine echter riskant, omdat een te hoge dosering het risico vergrootte op vroegtijdig overlijden. Ruim 25 jaar geleden wees onderzoek uit dat een lage dosis veilig en effectief was, maar het middel raakte in onbruik toen er nieuwe medicijnen kwamen, zegt Dirk Jan van Veldhuisen, hoogleraar cardiologie in het Groningse UMCG.

De Volkskrant Lunch

Wilt u elke dag de De Volkskrant Lunch nieuwsbrief van de Volkskrant

E-mail
Inschrijven

Nu brengt nieuw Nederlands onderzoek het oude medicijn opnieuw onder de aandacht. Van Veldhuisen zette met collega's uit 43 ziekenhuizen een studie op onder duizend patiënten met hartfalen. De helft van hen kreeg een lage dosis digoxine, de andere helft een placebopil. Het geld kwam van de overheid en de Hartstichting, farmaceuten waren niet geïnteresseerd, zegt Van Veldhuisen. De pil kost nog geen tien cent per dag, daar valt geen winst mee te behalen. De resultaten zijn zondag gepubliceerd in vakblad *Nature Medicine*.

De Nederlandse onderzoekers ontdekten dat patiënten die, naast hun andere hartmedicijnen, digoxine slikten, minder vaak te maken kregen met een plotselinge verergering van hun klachten. Dat behandeleffect was alleen net te gering om als stevig bewijs te dienen. Dat heeft vooral te maken met een relatief groot aantal uitvallers, verduidelijkt Van Veldhuisen. De deelnemers waren op leeftijd, in coronatijd durfden velen niet meer naar het ziekenhuis te komen.

Veilig en effectief

jaar publiceerden Duitse artsen een vergelijkbaar onderzoek met hetzelfde behandeleffect. Samengevoegd met de Nederlandse studie levert dat voldoende bewijskracht op.

Zondag publiceerde vakblad *JAMA* een meta-analyse waarvoor alle data, ook die uit Nederland, zijn gewogen. Conclusie: patiënten die digoxine gebruikten hadden 25 procent minder risico om met hartfalen in het ziekenhuis te belanden. En er waren geen extra sterfgevallen, zoals lang werd gevreesd. ‘Het middel is veilig en het effect is robuust’, concludeert hoogleraar De Boer, gespecialiseerd in hartfalen.

Nederlandse cardiologen brachten zondag een derde studie naar buiten waarvoor ze de hartpatiënten uit hun onderzoek hadden gevolgd nadat ze met de studiemedicatie waren gestopt. Met een opmerkelijk resultaat. In de groep die tijdens het onderzoek digoxine had geslikt, deed zich in de eerste paar weken na het stoppen zeven keer vaker een ernstig voorval voor: van de 288 patiënten kwamen er 14 in het ziekenhuis terecht of overleden. In de groep patiënten die een neppil had geslikt en daarmee was gestopt, gebeurde dat slechts bij twee deelnemers. ‘Dat levert indirect bewijs dat digoxine de conditie van patiënten met

Ook economisch interessant

Digoxine wordt in Nederland nu maar aan een kleine groep patiënten voorgeschreven, zegt De Boer, ‘en altijd met de achterliggende gedachte dat het slecht kan zijn’. Die angst kan nu van tafel, meent hij. De Boer verwacht dat er snel een extra aanbeveling komt in de artsenrichtlijn. Nederland telt ongeveer een half miljoen patiënten met hartfalen. Digoxine is alleen bestemd voor de groep bij wie de pompfunctie van het hart is verminderd, en dan als aanvulling op andere medicatie.

Het medicijn zorgt er niet voor dat patiënten langer blijven leven, maar wel dat ze minder vaak met hartklachten in het ziekenhuis belanden. Dat is niet alleen plezierig voor patiënten, zegt Van Veldhuisen, het kan ook veel geld opleveren, mede doordat het middel zo goedkoop is. Van Veldhuisen schat in dat landelijk gebruik van digoxine jaarlijks vijftien à twintigduizend ziekenhuisopnames zou kunnen voorkomen, met een besparing van enkele tientallen miljoenen euro’s.

Wilt u belangrijke informatie delen?
Mail naar tips@volkskrant.nl of kijk op onze tippagina.

Help ons door uw ervaring te delen: Feedback geven

LEES OOK

Geselecteerd door de redactie

V+ **RECONSTRUCTIE**

Deze goedkope jichtpil bleek goed voor hartpatiënten, maar werd gekaapt door een sluwe farmaceut

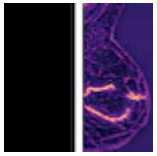

V+ **NIEUWS**

Mammografie kan ook hartkwaal opsporen: kalk in bloedvaten blijkt belangrijke voorspeller

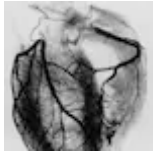

V+ **NIEUWS**

Eindelijk erkenning: patiënten bij wie een hartkatheterisatie niets uitwijst maar die toch klachten hebben, worden nader onderzocht

journalistiek u?

Al abonnee? Koppel je abonnement

Digitaal ~~6,91~~ **3,75** per week

- Lees alle artikelen van de Volkskrant en 10 andere kranten, waaronder Trouw en het AD
- Digitaal de échte krant op pdf
- Maandelijks opzegbaar

Digitaal basis ~~3,45~~ **2,25** per week

- Lees alle artikelen
- Maandelijks opzegbaar

De korting geldt 6 maanden. Het abonnement is maandelijks opzegbaar.

1. Vul uw e-mailadres in

voorbeeld@domein.com

Home Krant Net binnen Luister Rubrieken

2. Vul uw IBAN-rekeningnummer in

NL91 XXXX 0417 1643 00

Beveiligde transactie

Door mijn rekeningnummer in te vullen geef ik DPG Media toestemming voor automatische incasso van 16,25 per maand. De eerste afschrijving vindt plaats in dezelfde week van mijn bestelling.

Ik ga akkoord met de abonnements- en actievoorwaarden

Bestellen en betalen →

Maandelijks opzegbaar

Start direct met digitaal lezen

Meer informatie over het gebruik van uw gegevens vindt u in ons privacybeleid.

Als abonnee van de Volkskrant ontvangt u per mail nieuws, aantrekkelijke aanbiedingen, actualiteiten en productinformatie. U kan dit wijzigen bij uw voorkeuren.

Home Krant Net binnen Luister Rubrieken

Wilt u belangrijke informatie delen met de Volkskrant?

Tip hier onze journalisten

Algemeen

Contact met de redactie

Contact met de klantenservice

Privacystatement

Abonnementsvoorwaarden

Gebruiksvoorwaarden

Toegankelijkheidsverklaring

Cookiebeleid

Privacy-instellingen

Auteursrecht

Service

Klantenservice

Bezorgklacht indienen

Bezorging pauzeren

Bezorging wijzigen

Losse verkoop

Zakelijk abonnement

Meer de Volkskrant

Over ons

Colofon

Abonneren

Nieuwsbrieven

Krant

Puzzels

Android apps

iOS apps

Webwinkel

Volg de Volkskrant

RSS-feeds

LinkedIn

Bluesky

Instagram

Home Krant Net binnen Luister Rubrieken

De Volkskrant is onderdeel van DPG Media.

KvK Nummer: 34172906 | BTW Nummer: NL810828662B01

© 2026 DPG Media B.V. Alle rechten voorbehouden